

DE ZUIDSTATIE VERTREKT... EEN PARK ONTSTAAT DEEL 1 1928 - 1931

VOOR U VERZAMELD UIT 31 600 EDITIES VAN DE “GAZETTE VAN GENT”.

6 januari 1928

De Zuidstatie is met afschaffing bedreigd! Een buitengewone vergadering zal zaterdagavond om 8 uur 30 stipt plaatsgrijpen in de Zaal der Notarissen, waar deze kwestie zal behandeld worden.

Het spoorwegbestuur koestert sinds jaren het voornemen om de Zuidstatie af te schaffen en indien zulks tot heden niet gebeurde is dat alleen te danken aan het verzet van de stad en de bemiddeling van haar volksvertegenwoordigers te Brussel.

Doch sedert de staatsspoorwegen in september 1926 omgezet zijn in de *Nationale Maatschappij van Belgische Spoorwegen*, waar de politieke invloeden niet meer van grote tel zijn, is dat plan weer opgedoken.

Het spoorwegbestuur oordeelt dat de statie Gent-Zuid voor haar een lastpost is en de treinen die ze nu nog bedienen even goed en met veel minder kosten Gent-Sint-Pieters als eind- of vertrekpunt kunnen hebben.

Om de afschaffing voor te bereiden zullen dan ook geleidelijk al de treinen van de Zuid- naar de Sint-Pietersstatie verlegd worden. De gebouwen en de gronden van de spoorweglijnen die thans van de Sint-Lievenspoort naar Gent-Zuid leiden worden dan verkocht, wat ettelijke miljoenen zal opbrengen, vermits het hier gaat om een strook met een lengte van 1 kilometer op ongeveer 200 meter breedte.

Deze afschaffing zal natuurlijk niet kunnen doorgaan zonder een geweldig en begrijpelijk protest vanwege de bewoners van de omliggende wijk. Toch bestaat er een kans dat een deel van de oude spoorweglijn zal aangewend worden om van aan het Wilsonplein een brede laan aan te leggen die ongetwijfeld een drukke verkeersweg zou worden.

27 januari 1928

Het behoud van Gent-Zuid is door niets te rechtvaardigen. Slechts 75 treinen vertrekken nog van daar en een overgroot aantal komen er uitsterven. Met die treinen vertrekken bijna geen reizigers, behalve de abonneementen waaraan het

beheer van de spoorwegen veel verliest. Hetzelfde geldt voor wat de aankomst betreft.

De uitbating van de oude statie kost tenminste een miljoen per jaar en in de tegenwoordige omstandigheden, waarbij iedereen klaagt over de verhoging van de tarieven en zo meer, moet het geld zuinig besteed worden.

Daarenboven zijn de huidige gebouwen en afhankelijkheden enkel nog goed om tot op de grond te worden afgebroken. De uitgaven voor het hoogstnodige onderhoud en de herstelling zouden voor dit jaar alleen omtrent een kwart miljoen bedragen.

De Federatie van de Gentse Handelaars en de Groep tot verdediging der Zuidstatie die beiden voor het behoud optreden, zijn niet ernstig of zien niet verder dan de lengte van hun vingers.

Veronderstellen wij een ogenblik dat de spoorhal en de banen zijn weggebroken en de Nationale Maatschappij de vrijgekomen gronden aan de stad schenkt, wat meer dan mogelijk is. Het terrein van tien hectaren dat dan beschikbaar komt, vertegenwoordigt tegen 200 frank per vierkante meter twintig miljoen. Wie zou durven beweren dat de stad Gent, die thans zo krap bij kas is, zulks zou moeten weigeren?

Grote, schone woningen, magazijnen, koffiehuisen, enz. zullen de nieuwe wijk vervolledigen en van de Vlaanderenstraat komt een nieuwe, rechte laan naar de Sint-Lievenspoort, waar de twee spoorbruggen en de overgang verdwijnen. Niemand zou durven beweren dat daar voor de stad geen niet te versmaden bron van inkomsten ligt.

Door een Gents dagblad werd deze week de gedachte vooruitgezet om op de plaats een stadsfeestzaal te bouwen en aldaar de Handelsbeurs te vestigen, die in de huidige lokalen aan de Kouter onvoldoende is gehuisvest. Aldus opgezet zou het plan oneindig veel beter wezen dan wat de stad aan het behoud van een wegwijnende en bouwvallige statie heeft te winnen.

In de veronderstelling dat het stadsbestuur verstandig te werk gaat, bestaat een enige gelegenheid om niet alleen een enorme dienst te bewijzen aan de bloedarmoede van de stadskas, maar tegelijk Gent te begiftigen met een nieuwe wijk, welke men de vervollediging van het verfraaiingsplan kan noemen.

12 februari 1928

De regering heeft aan het Gents stadsbestuur laten weten dat zij er in toestemt de gebouwen en de gronden van de huidige Zuidstatie af te staan. Binnen de zes maanden na de sluiting zal de N.M.B.S. de sporen en de ijzeren afsluiting langs de Frère-Orban-, Dierentuin- en Callierlanen weggenomen hebben. Dan moet de stad onmiddellijk haar werken aanvangen.

Waar nu de hal van de statie staat zal een grote feestzaal worden opgetrokken. Nabij de ijzeren brug komt een soort Waux-Hall, de rest wordt in een grote esplanade herschapen. Dit alles zal vanaf de Graaf van Vlaanderenplaats tot aan de Sint-Lievenspoort één geheel vormen. Daar zal door de dienst Bruggen en Wegen de arm van de Schelde rechtgetrokken worden.

Voor het bouwen van de stedelijke feestzaal wordt een grote wedstrijd uitgeschreven. Van zodra de conventie met de staat door de gemeenteraad is goedgekeurd, wordt het algemeen ontwerp van de veranderingen in het stadhuis tentoongesteld.

27 februari 1928

Ondanks alle protest van de Groep tot verdediging der Zuidstatie en de gespannen toestand die ontstaan is wegens de aangekondigde algemene protestmeeting door de Federatie van de Gentse Handelaars, heeft de beheerraad van de N.M.B.S. in zijn jongste vergadering besloten de uitbating van de statie Gent-Zuid te beëindigen. De maatschappij is voornemens vanaf 15 mei de nachtdienst volledig stop te zetten en de statie tussen 21 en 5 uur te sluiten. Een vijftigtal treinen die nu nog in Gent-Zuid aankomen zullen naar Gent-Sint-Pieters worden gestuurd en vanaf 7 oktober zal de overgebleven dienstregeling ophouden te bestaan.

De staat zal met de stad onderhandelen voor de afstand van de gronden. Aldaar zal een grote laan worden aangelegd, afgewisseld met squares. Dit werk zou tamelijk vlug voltrokken worden, teneinde het uitzicht van deze stadswijk zo weinig en zo kort mogelijk te schaden. De beëindiging zou dan in het eeuwfeestjaar 1930 kunnen gevierd worden.

4 maart 1928

Het Gents schepencollege heeft onder voorzitterschap van burgemeester Vander Stegen een uitgebreid verhoog gehouden omtrent de kwestie Gent-Zuid. Voor de stad zelf zou het behoud werkelijk voordelen opleveren indien zij, zonder de hoofdstatie te blijven zoals zij het voordien was, toch een zekere belangrijkheid zou kunnen bewaren. Van het ogenblik echter dat zij een betrekkelijk onbeduidende rol moet gaan spelen zou het voordeel van haar behoud niet meer opwegen tegen de beschouwingen van openbaar belang, welke kunnen worden ingeroepen ten bate van haar afschaffing.

“Wij kunnen ons niet langer verzetten tegen een maatregel die volgens het beheer van de spoorweg het onvermijdelijk gevolg is van de herinrichting van de installaties, die het samenbrengen van het verkeer te Gent-Sint-Pieters ver-

eisen. Door ons vijandig aan te stellen zouden wij niets meer bekomen dan een uitstel van de uitvoering, door het vertragen van de maatregelen welke toch eenmaal op een algehele afschaffing moeten uitloopen.

Het verlengen van de doodstrijd van de oude statie is de veroordeling van haar omgeving tot een langzame, doch niet te stuiten ondergang. Wij vrezen dat, wanneer op het einde het kwaad voltrokken is, de staat zijn gronden zal herverkopen zoals hij reeds heeft menen te doen, zonder enige vergoeding voor de stad.

Wij zijn overtuigd dat zulks de enige uitslag zou zijn indien wij ons zouden beperken tot nutteloos protest, dat wij het verkieslijker achten gebruik te maken van de gelegenheid welke zich voordoet en wij waarschijnlijk later niet meer zullen hebben, om van de staat de kosteloze afstand van de buiten gebruik gestelde gronden te bekomen.

De spoorwegmaatschappij en de regering zijn op dit oogenblik bereid deze afstand gratis te doen, als vergoeding voor de schade welke wij zullen lijden, op voorwaarde nochtans dat de gronden bestemd zijn tot het aanleggen van een wandeling en het uitvoeren van allerlei verfraaiingswerken. Wij zijn er van overtuigd dat de wijk Gent-Zuid, ver van door het verdwijnen van de statie iets te verliezen van haar belang en beweging, meer dan ooit het drukst bezochte punt van de stad zal worden en het geliefkoosd wandeldoel van de Gentenaren. De esplanade welke wij er willen aanleggen zal daartoe in hoge mate bijdragen.

Volgens het voorontwerp zou de beschikbare ruimte van het Wilsonplein tot de Schelde ingericht worden als één uitgestrekte square. Een asfaltweg zou er op de gehele lengte van het Graaf van Vlaanderenplein tot de Sint-Lievenslaan doorheen lopen. De gebouwen van de statie zouden bijna geheel worden afgebroken. Op de plaats waar zij stonden zouden wij het Zuiderpaleis optrekken, in de aard van dat welke de stad Antwerpen op de Meir bezit. Het zou in het midden hoofdzakelijk een grote feestzaal bevatten, welke als Handelsbeurs kan dienst doen. Het nut van een dergelijk lokaal in het midden van de stad valt niet te betwijfelen. Het gebouw dient achter de gevel van de statie opgericht te worden, zodat het Wilsonplein een breedte van 50 meter verkrijgt.

Langs beide kanten van de middenzaal zouden buiten de vestibules, de kleedkamers en verscheidene afhankelijkheden, twee zijvleugels worden aangebracht. Deze langs de Dierentuinlaan zou de post-, telegraaf- en telefoonburelen bevatten en een messengeriebureau voor kleine pakjes. De vleugel gericht naar het Graaf van Vlaanderenplein zou op het gelijkvloers uit winkels en handelshuizen bestaan. De verdiepingen van de beide vleugels zouden worden ingericht als burelen en woonvertrekken.

Deze algemene schikking zou dus het dubbel voordeel opleveren van een

nutsdoel voor een zeker gedeelte en een niet te versmaden opbrengst van het andere. Het zou in de omgeving beweging en leven brengen, wat niet het geval is met een feestpaleis in het Citadelpark, dat afgezonderd is buiten de uren dat het gebruikt wordt.

Benevens dit groot gebouw aan het Wilsonplein zouden wij in de square een restaurant of Waux-Hall kunnen aanbrengen, alsook kiosken voor concerten. Links en rechts daarvan kleine huisjes voor de verkoop van bloemen en pergola's of andere dergelijke versieringsmotieven. Op die wijze zou op enige stappen van het midden van de stad een park vol leven tot stand komen dat na verloop van weinige jaren de wandelaars zal aantrekken door zijn bomen en zijn lover.

Laten wij de gelegenheid te baat nemen welke ons geboden wordt om met de vereiste breedheid van inzicht een plan te verwezenlijken dat op een bewonderenswaardige wijze de gedaanteverandering zal vervolmaken, welke onze stad sedert meer dan veertig jaar ondergaat en begon met de uitvoering van het plan Zollikofer en het vrijmaken van onze oude praalgebouwen.

Door de aanleg van de brede esplanade zullen wij de grote verkeersweg verleggen vanaf Sint-Michiels door het oude Gent, om langs de Vlaanderenstraat de nieuwe laan te bereiken die voor de stad een prachtige ingangspoort kan worden.

Het spreekwoord zegt: Gouverner c'est prévoir. Ook wij betreuren het dat de Zuidstatie buiten gebruik wordt gesteld, maar in plaats van in opstand te komen tegen het onvermijdelijke, willen wij alles in het werk stellen om uit de omstandigheid zoveel mogelijk partij te trekken, in het belang van de stad en dat van het getroffen kwartier."

8 juni 1928

De Stedelijke Commissie van Monumenten en Stadszichten heeft reeds meerdere zittingen gewijd aan het benutten van de terreinen van Gent-Zuid en de hoofdpunten vastgelegd die volgens haar in acht moeten genomen worden.

De verandering van de sporen in openbare tuin ontmoet haar volledige goedkeuring, op voorwaarde dat de eerst voorziene automobielbaan de tuin niet doorsnijdt, om het genot en de rust van een openbare wandeling niet te bederven door de gevaren en het stof van een druk verkeer.

Verder heeft zij er op aangedrongen dat bij het ontwerpen van de plannen, het Graaf van Vlaanderenplein haar karakter van omsloten plein zou bewaren, de gevel en de rij vleugels van de statie op dezelfde plaats zouden behouden en benuttigd blijven, de voorziene uitbreiding van het Wilsonplein in mindere verhoudingen zou geschieden en het op te richten Zuiderpaleis binnen de per-

ken zou blijven van de behoeften van de stad en niet worden ontworpen in overdreven afmetingen.

21 juni 1928

De overeenkomst tussen de staat en de stad aangaande het gebruik van de gronden van de Zuidstatie werd in de verenigde commissies besproken. De leden van de commissies van Financiën en het Betwistbare keurden het ontwerp goed met 9 stemmen tegen 1 onthouding.

8 september 1928

In het kabinet van de eerste minister te Brussel werd overgegaan tot de ondertekening van de overeenkomst waarbij de staat aan de stad Gent de terreinen van de Zuidstatie afstaat, met het oog op het aanleggen van een laan en squares.

Bij de ondertekening waren aanwezig: de heer Heibrig, kabinetsoverste van de eerste minister, de ministers Jaspar, Houtart en Lippens, burgemeester Vander Stegen en de heren Foulon en Galopin, algemene bestuurders van de N.M.B.S.

8 oktober 1928

Zoals beslist was is sedert zaterdagavond 6 oktober de Zuidstatie voor het publiek gesloten. Het laatste vertrek had plaats om 18 uur 55 aan kaai nummer 8 voor de omnibustrein naar Zottegem.

Er zal onmiddellijk begonnen worden met het verwijderen van de sporen, de hangaars, enz. Voor 30 juli 1929 moet het geëffend spoorterrein aan de stad overgegeven worden. De grote hal en de belendende gebouwen blijven behouden. Het spoorwegbeheer houdt er een dienst voor kleine pakketten. De post wordt er niet afgeschaft.

10 oktober 1928

Maandag stonden op de terreinen van Gent-Zuid langs de kant van de Dierentuinlaan nog slechts drie reizigerswagons en dichtbij de Frère-Orbanlaan enige ledige met materialen. Een twaalfstal rijtuigen bevinden zich nog in het herstellingswerkhuis.

Spoorwegwerklieden hebben de baren van de overgang aan de Sint-Lievenspoort weggenomen, waar nog één spoorlijn zal blijven ten behoeve

van de zeldzame treinen voor het vervoer van het materiaal dat men nu gaat uitbreken.

Gisteren zagen wij aan de ingangspoort van de gewezen Zuidstatie langs de kant van het Wilsonplein, een rouwkroon hangen met het volgende opschrift: Aan onze betreurde Gent-Zuid. De handeldrijvenden van het omliggende.

24 oktober 1928

Een prijskamp wordt ingesteld voor het oprichten van het Zuiderpaleis aan de gewezen statie Gent-Zuid. Het programma laat toe de volgende prijzen te verlenen aan de bouwkundigen die wensen hieraan deel te nemen: drie hoofdprijzen van 20 000, 10 000 en 5 000 frank en aanmoedigingspremies van 1 000 frank elk voor ontwerpen met een zekere verdienste.

Om aan de kandidaten al de nodige tijd te geven voor het bestuderen van hun ontwerpen, zal de datum die voor het afleveren van hun werk is vastgesteld, verschoven worden naar 1 maart 1929.

14 december 1928

Het gewezen verweercomiteit heeft zich gewend tot het Syndicaat van Initiatief voor Gent-Zuid. Al zijn pogingen strekken om aan het kwartier de bedrijvigheid terug te schenken welke door het sluiten van de statie teloorging.

Gesteund door het stadsbestuur richtte het aan het spoorwegbeheer de vraag om te mogen beschikken over de lokalen van de gewezen statie. Men zou er ondermeer concerten, foren, prijskampen en tentoonstellingen inrichten, met het doel de toeloop van de grote dagen weer te brengen.

Zondag aanstaande 16 december, van 11 tot 12 uur 30 in de voormiddag, wordt een eerste concert ingericht, gebracht door de harmonie *De Nationale Strijdersbond*, onder het bestuur van kapelmeester Vercauter. 's Namiddags van 4 tot 6 uur radioconcert.

De toegang tot de statie is kosteloos, maar aan de ingang zal een schaal worden geplaatst waarvan de ontvangsten zullen gestort worden aan het provinciaal hulpcomité voor de slachtoffers van de dijkbreuken en overstromingen rond Dendermonde, Grembergen en Hamme.

20 december 1928

Zuid - Attraction ! Dank zij de toewijding van het *Syndicaat van Initiatief van Gent-Zuid* wordt in de hal van de oude Zuidstatie met spoed gewerkt aan het

monteren van de talrijke foorinstellingen die van 22 december tot 20 januari het *Luna-Park* zullen uitmaken. De attracties zijn zeer talrijk en verschillend. Links de *Diteros Troupe*, sensationele oefeningen op moto's en rijwielen, een frietkraam, een barak van *drie bollen voor 1 frank*, het schietkraam Verhulst, een autodroom voor kinderen, de waarzegster *Madame Blanche*, de *Barnum Show*, het *Dorp der Vlooiën*, de *Returned Shooting* en de elektrische autodroom voor volwassenen.

Rechts de *Electric Car*, de *luteertent Sporting Palace*, de *Barak van Montmartre*, de *Draaiende Champignons* en *The Wip*.

In het midden bij de ingang heeft men de *Tête à Queue* en op het einde van de hal de *Massacre Mondain* en de *The American Trollic*. *Max* heeft de twee buffetzalen ingenomen.

11 april 1929

Van 6 tot 15 juli zal in de gebouwen en op het terrein van de vroegere Zuidstatie een landbouwtentoonstelling plaatsgrijpen. Deze maakt deel uit van een cyclus van exposities welke jaarlijks in één van de negen provincies door de landbouwkamers worden ingericht. Voor de tentoonstelling te Gent zal het dus niet aan plaats ontbreken om de inrichting alle ruimte en uitbreiding te geven.

Verscheidene afdelingen schijnen zeer belangrijk te worden, waaronder die van de elektriciteit in de landbouwnijverheid, de landbouwverenigingen, het hoger en lager landbouwonderwijs, de scheikunde, de meststoffen, de klein-nijverheid, de vlasnijverheid, het landbouwmaterieel, de landbouwproducten, zaden en veevoeder en de neerhofdieren.

De overdekte perrons worden ingericht voor paarden, varkens, geiten, schapen en landbouwmachines. Op 7 juli is er een grote paardenprijskamp. Wedstrijden voor zwijnen, geiten, schapen en hoenders worden eveneens voorzien. Concerten zullen plaatshebben op zondagvoormiddag en op maandag. Prins Leopold zal op 12 juli de tentoonstelling bezoeken.

9 augustus 1929

De *Federatie der Handelaars* zal in samenwerking met bereidwillige inwoners van de wijk Gent-Zuid van 16 augustus tot 14 september in de hal van de Zuidstatie een bestendige tentoonstelling houden van occasie-auto's en moto's. De vrijdag van iedere week zal om 3 uur in de namiddag een openbare verkoping plaatshebben.

De pogingen van degenen die een zeker leven in de wijk willen brengen zijn

zeer lovenswaardig. Wij kunnen de garagisten van de stad niet genoeg aanzetten daaraan mee te helpen.

25 augustus 1929

Het *Syndicaat tot voorspoed van Gent-Zuid* neemt zich voor gedurende de eerste weken van september in de oude lokalen van de Zuidstation een tentoonstelling in te richten over de ontwerpen van het *Zuiderpaleis*, die zullen beoordeeld worden door de jury welke daartoe door de stad is aangesteld.

11 september 1929

In de zitting van de gemeenteraad werd beslist dat de heren bouwkundigen Van de Voorde en Vaerwyck zullen gelast worden met het opmaken van de plannen voor het *Zuiderpaleis*, in vervanging van de oude statiegebouwen.

13 september 1929

Zaterdag 14 september om 8 uur 's avonds wordt in de grote hal van de gewezen Zuidstation een buitengewoon spektakel boksen ingericht. Toegang langs de kant van de taxi's (de vroegere uitgang). Prijs van de plaatsen: 30, 15 en 7,50 frank.

De heren Meyvaert en Jühr van *Radiona Brussel* zullen het publiek met speciale apparaten muziek en aankondigingen bieden.

De twee Duitse kleppers Wille Egert en Georg Gebstadt zijn woensdag reeds in Gent aangekomen en zetten hun training voort bij Jozef Balju.

Diezelfde avond gaat onze grote hoop in pluimgewicht Lefèbvre, de kamp aan met Sluys, die match nul deed tegen Lievens. Perthals, ex-kampioen pluimgewicht, bestrijdt de jonge *comingman* Thomas en het is moeilijk de overwinnaar te voorspellen. Harde matches in het verschiet!

11 oktober 1929

Vanaf zondag 20 oktober zal het *Gentsch Verbond* alle zondagen paardenloopstrijden inrichten in het overdekte deel van de gewezen station Gent-Zuid. Een schone piste van 800 meter lengte op 10 meter breedte is er aangelegd met twee lange, rechte sporen. Men werkt naarstig aan de stalling voor de paarden en de kleedkamers voor de jockeys.

De inrichters zullen zich beijveren om zoveel mogelijk voldoening te geven aan het publiek, de bookmakers, de jockeys en de eigenaars van koerspaarden.

Een goed opgemaakt reglement zal streng en onpartijdig worden toegepast, teneinde een voorbeeldige inrichting te bekomen.

21 november 1929

De jaarlijkse internationale tentoonstelling van de Koninklijke Maatschappij *Het Neerhof* zal zaterdag aanstaande in de zo ruime lokalen van de gewezen Zuidstatie ingericht worden.

Deze tentoonstelling zal buitengewoon belangrijk wezen en gedurende drie dagen geopend blijven van 9 tot 18 uur. Ruim 2 400 loten worden tentoongesteld, wat 3 000 dieren vertegenwoordigt. De ingang geschiedt langs het Wilsonplein en de prijs is bepaald op 2 frank.

25 november 1929

Wat zal er geschieden met de buiten gebruik gestelde Zuidstatie en haar uitgebreide afhankelijkheden? Dit is voorwaar een vraag die veel Gentenaars bezig houdt bij het zien van het doods en verlaten uitzicht van de vroeger zo levendige wijk. Pas volgende zomer zal men met de afbraakwerken aanvangen.

Thans is het voorproject van de nieuwe lokalen opgemaakt door de stadsarchitecten Van de Voorde en Vaerwyck. Volgens het plan zal het Zuiderpaleis de Handelsbeurs bevatten, een auditiezaal, een *Waux-Hall*, koffiehuisen en appartementen. De kelderingen zullen dienen tot autobergplaats.

De terreinen waar vroeger het spoorwegnet lag worden herschapen in een schoon stadspark. In het begin zal het zich uitstrekken tot aan de oude overweg tussen de Raveschootstraat en de Sint-Lievensdoorgang. Het gedeelte tussen de overweg en de Sint-Lievenslaan wordt als speelplein ingericht of verkocht als bouwgrond.

5 december 1929

De commissie van de gemeenteraad heeft de plans voor de geschiktmaking van de gewezen Zuidstatie goedgekeurd welke waren voorgelegd door het schepencollege en vervaardigd door de heren bouwkundigen Van de Voorde en Vaerwyck.

Het eerste lastenkohier zal in de loop van de volgende zomer worden onderworpen aan de gemeenteraad. Tot dan zal het bijzonderste statiegebouw bewaard blijven, maar in afwachting worden de werken aangevat om de Raveschootstraat te verlengen tot aan de Frère-Orbanlaan.

23 december 1929

In de hal van de Zuidstation is zaterdag de tweede winterfoor geopend. Zoals verleden jaar wordt het initiatief van de *Bond der Handelaars van Gent-Zuid* en de foorkramers met veel succes bekroond. Men treft er een *Luna-Park* aan, een wafelhuis, gebakkramen en zo meer.

Bij de opening verdrong zich een talrijk publiek rond de instellingen en zondag was de toeloop niet minder. Het weder heeft veel bijgedragen om bezoekers naar de foor te lokken, welke nog tot 20 januari toegankelijk blijft.

Dinsdagavond 31 december zal daar een grote tombola en een *serpentinfeest* plaatshebben, alles volkomen kosteloos voor het publiek. De handelaars van de Zuidwijk hebben reeds hun voldoening uitgedrukt over de winterfoor, want er komt deze maand meer licht en leven in hun belangrijke wijk.

16 januari 1930

De afbraak van de Zuidstation is in een definitief stadium getreden. De N.M.B.S. die met het uitbreken van de sporen was gelast heeft haar taak zo goed als volbracht. Er blijft nog slechts één lijn over, nodig voor het vervoer van materialen. De afdaken en hangaars werden verkocht aan een Gentse ondernemer. Deze hoopt in drie maanden tijd de sloping te kunnen voleindigen.

Daarna zullen de twee metalen bruggen over de Schelde weggenomen worden. Het bestuur van *Bruggen en Wegen* zal dan de verbredingswerken aanvangen om aan boten van grotere tonnenmaat doorgang te kunnen verlenen, zodat de doorvaart van het centrum en het ophalen of draaien van talrijke bruggen aldaar gevoelig zal verminderen.

De afbraak van de oude gebouwen van Gent-Zuid is het werk van de stad Gent, aangezien deze thans haar eigendom zijn. Wij weten nog niet wanneer de werken zullen aanvangen, doch wij hopen dat de ouderwetse lokalen zullen vervangen worden door schone, architecturaal moderne gebouwen, die de stad onder esthetisch oogpunt zullen verfraaien.

Het post- en telegraafkantoor wordt verplaatst naar de Dierentuinaan. Deze werken zullen echter niet voltooid zijn voor het einde van 1931. Dit valt te betreuren, want het uitzicht van Gent-Zuid zal geen goede indruk maken op de vreemdelingen die tijdens het huidige jubeljaar de stad zullen bezoeken.

17 februari 1930

In de lente zal het stadsbestuur op de gronden tussen de Dwarsstraat (thans

Guldensporenstraat) en de Raveschootstraat openbare tuinen aanleggen waar vroeger de sporen lagen van Gent-Zuid. De werken tot het effenen zullen eerstdaags beginnen.

17 maart 1930

Aan de gebouwen van Gent-Zuid zal men niet voor het einde van het zomerseizoen raken. De zalen en de hal zullen nog mogen benut worden, evenals het beschikbare plein tot aan de Dwarsstraat. Op dit ogenblik arbeiden veel werklieden aan de tuin op het gedeelte tussen de Raveschootstraat en de Dwarsstraat.

Intussen is men begonnen aan het wegnemen van het ijzeren hek langs de Dierentuin-, Gustaaf Callier- en Frère-Orbanlanen. Daar krijgt de oude spoorbedding meer en meer het uitzicht van een park. Men is overigens begonnen met het planten van sparren en jonge bomen.

Het hek zal langs de spoorwegterreinen aan de Kasteellaan worden geplaatst, in vervanging van de weinig sierlijke afsluiting die daar sinds jaren dienst doet.

22 maart 1930

Op de gronden van de gewezen Zuidstatie is men flink aan de arbeid. De hangaars en de kaaien verdwijnen vlug. Terzelfdertijd is een grote ploeg tuiniers bezig de beplantingen aan te leggen.

Weldra zullen we aldaar van een aangename wandeling kunnen genieten en de bloemen- en plantenliefhebbers zullen er hun gading vinden. Een mooi vooruitzicht voor de komende lente en in harmonie met de weelde aan bloemen waarvan de stad deze zomer tijdens de jubelfeesten naar aanleiding van honderd jaar België het middelpunt zal zijn.

Voor het aanbrengen van wegen en een park werd op de begroting van de stad voor 1930 geen enkel krediet voorzien. Daarvoor zal het schepencollege nu een buitengewoon krediet van 250 000 frank doen stemmen om haar verbintenis te kunnen nakomen.

31 maart 1930

Het eerste deel van de werken op het terrein van de gewezen Zuidstatie mag als beëindigd worden beschouwd. De ruimte tussen de Dwarsstraat en de Muinkdreef is in een tuin herschapen. Het loont de moeite aldaar eens een kijkje te gaan nemen.

Nu komt het gedeelte tussen de Muinkdreef en de Raveshoofstraat aan de beurt. Deze straat zal naar de Frère-Orbanlaan verlengd worden. De auto's steken in de richting van de Frère-Orbanlaan naar de Gustaaf Callierlaan over.

1 mei 1930

Van dichtbij beschouwd zijn de nieuw aangelegde hovingen van Gent-Zuid zeer schoon, maar dat is nog maar een heel klein deel van het uitgestrekte plein. Een beetje te laat aan begonnen werkten ze daar tot voor enkele dagen met een zware ploeg en elkeen meende dat er nu toch wat spoed zou komen. Helaas!

Toen wij maandag langs daar wandelden zagen wij op dat uitgestrekt plein nog twee mannen aan het werk, die ons wisten te vertellen dat het beheer van de beplantingsdienst de werklieden naar de bloementoonstelling in het park van de citadel had gestuurd.

Misschien kan het stadsbestuur er aan denken een beroep te doen op de werklouzen. Mits betaling natuurlijk zouden die mensen blij zijn werk te hebben. In de oorlogstijd waren zoveel mensen blij aan de darsen in de haven te mogen werken.

Nu er toch over die kwestie wordt gesproken zou de stad wel eens positief kunnen verklaren wat er met die vuile, stinkende gebouwen van de gewezen Zuidstatie gaat gebeuren. Afbreken ja... maar wanneer?

Waarom worden de nieuwe hovingen vanaf het Frankrijkplein niet zichtbaar gemaakt en die gore muren van het hoofdgebouw niet dadelijk tot op de grond afgebroken? Het is immers geen verloren werk. Of toont men aan de vreemdelingen tijdens de aanstaande eeuwfeesten soms liever die zwarte, onesthetische bouw?

22 mei 1930

Het *Zuiderpaleis* waarvan de plannen door het stadsbestuur werden opgedragen aan de heren bouwmeesters Van de Voorde en Vaerwyck, zal eerstdaags een begin van uitvoering krijgen door de bouw van het nieuwe postkantoor langs de kant van de Dierentuinlaan, dat het oude nog bestaande kantoor in de voormalige statie zal vervangen. Eens voltooid en de postdienst er in ondergebracht zal aangevangen worden met de afbraak van de afzichtelijke gevel van de oude statie langs de kant van het Wilsonplein.

14 juni 1930

Het zou moeten regenen voor de gewezen Zuidstatie. Op de gronden zijn hovingen aangelegd. Ongelukkig is daar geen water voorhanden om dit alles te besproeien en zo staan de boompjes en de brem er te verdrogen. Eens het veertien dagen verder is zal alles kapot zijn.

20 juni 1930

Het is waarlijk ongehoord hoe sommige mensen er plezier in vinden takken van de bomen te rukken en schade toe te brengen aan de beplantingen. Men hoeft maar eens een kijkje te gaan nemen in de pas aangelegde hovingen aan de Zuidstatie om te zien hoe vandalen er huis houden.

De politie zou een oogje in het zeil kunnen houden en de hoofdcommissaris moet overgaan tot de plaatsing van een bestendige wacht op die terreinen.

10 juli 1930

Met de grondafstand van de gewezen Zuidstatie viel op de stad tevens de verplichting om de terreinen en gebouwen onder bewaking te stellen. Ongelukkig schijnen de vernielzucht en de ordeloosheid sommige mensen zo ingeboren te zijn, dat zij ook aldaar sporen hebben achtergelaten.

Ruiten bij de vleet werden reeds verbrijzeld, schone eikenhouten deuren erg beschadigd en op enkele gedeelten van de braakliggende gronden gelijkt het op een echte vuilhoop. De nodige bewaking wordt gevraagd om aan dergelijk vandalenwerk paal en perk te stellen.

10 augustus 1930

Door de vogelteeltmaatschappij *Het Neerhof* wordt op zaterdag 30 en zondag 31 augustus in de gewezen gebouwen van de Zuidstatie een provinciale tentoonstellingswedstrijd voor konijnen van het Belgische ras ingericht.

13 augustus 1930

Een groep inwoners uit de omgeving van de gewezen Zuidstatie vraagt wanneer men met de aanleg van de beplantingen zal klaar zijn. Zoals er nu te werk gegaan wordt kan het nog jaren duren. Sedert lange tijd ziet men geen werklieden meer en liggen de perken verlaten. Plotseling duiken enkele hoveniers op die dan verder weer in geen dagen te zien zijn.

Het is nodig dat men de hovingen van Gent-Zuid niet vergeet, ondanks de drukke bedrijvigheid van de *Bloemenfeeërie* in het park van de citadel. Doordat ze maar half aangelegd zijn vormen ze op dit ogenblik geen bijzondere merkwaardigheid en het stadsbestuur zou niet mogen uit het oog verliezen dat juist nu de toeloop van vreemdelingen het hoogst is.

20 september 1930

De afbraak van de oude Zuidstatie zal weldra worden aangevangen. Maandag heeft de aanbesteding plaats. Men zal beginnen met een deel van de oude gebouwen langs de Dierentuinlaan.

Men zal ook niet wachten tot wanneer post en telegraaf in het nieuwe gebouw zal ondergebracht zijn om de afbraak van de oude statie te beginnen langs de kanten van het Wilson- en Graaf van Vlaanderenplein. Toekomstig jaar moet daar het optrekken van een nieuw gebouw en de Handelsbeurs aanvangen. Voor het overige zijn studies en onderhandelingen aan de gang nopens een nieuw koninklijk conservatorium aan de Dierentuinlaan en het gebouw dat moet opgetrokken worden aan de nieuwe square.

Zodra het weder het toelaat zal de beplantingsdienst de square voltooien en de wegenisdienst houdt zich bezig met de werken die aldaar moeten uitgevoerd worden. Aan het einde van het eeuwfeestjaar zal er van de statie niets meer overblijven.

20 november 1930

De leden van de *Commissie van Monumenten en Stadszichten* zullen op zaterdag 22 november vergaderen aan de gewezen Zuidstatie om ter plaatse de nieuwe ontwerpen voor het *Zuiderpaleis* te onderzoeken.

17 december 1930

Een onderzoek van comodo en incommodo is ingesteld aangaande de wijzigingen aan de aflijning van het Wilsonplein, het Graaf van Vlaanderenplein en een gedeelte van de Frère-Orbanlaan.

19 december 1930

Men is volop bezig aan het afbreken van de oude gebouwen van de Zuidstatie. De plannen van het *Zuiderpaleis* zijn onderworpen aan de bevoegde commissie van de gemeenteraad en zullen denkkelijk in de aanstaande zitting goedgekeurd

worden.

In het *Zuiderpaleis* is men zinnens een grote koer te maken die men met prachtige planten zal versieren, zodat men in de zomer ook daar beurs kan houden.

In strijd met sommige geruchten zullen de oude terreinen van de Zuidstatie voor geen ander doel bestemd worden dan publieke hovingen en een speelplein.

31 december 1930

Gisteren wandelden wij langs de puinen van de voormalige Zuidstatie. Het schijnt ons dat de slopingswerken niet snel meer vooruitgaan. Zal men volgend jaar wel op tijd aan het oprichten van de nieuwe gebouwen kunnen beginnen?

Het oud telegraafkantoor en de lokalen van het goederenvervoer staan er nog als vroeger en schijnen het houweel te trotseren.

14 januari 1931

Langs de Dierentuinlaan is men een deel van de vroegere Zuidstatie aan het afbreken, alsook de grondvesten van de vroegere schouw en de telefoontoren. Ter hoogte van de voormalige ingang zal men weldra aanvangen met de bouw van het nieuw lokaal voor post en telegrafie. Vooraan komt een hekken, zodat de eigenlijke post nog een drietal meter achter de boulevard begint. Zodra dat klaar is zal het huidige gebouw afgebroken worden.

Van het *Zuiderpaleis*, dat 15 meter achter de thans bestaande ingang zal opgetrokken worden, zal eerst het gedeelte langs het Wilsonplein worden gebouwd. Er zullen daar 75 ultra-moderne appartementen beschikbaar komen, welke door het stadsbestuur zullen worden verhuurd.

18 januari 1931

Gisteren rond 1 uur 30 's nachts werden in de hovingen langs de Frère-Orbanlaan vier studenten aangetroffen die moedwillig jonge boompjes braken. Bij de aankomst van de politie hebben zij de vlucht genomen. Later poogden zij een ongeluk te verwekken door een grote bobijn welke dient tot het plaatsen van kabels op de weg te rollen. Een onderzoek is ingesteld.

11 februari 1931

Het bouwen van het *Zuiderpaleis* zal trapsgewijze geschieden. Een eerste krediet van 1 109 000 frank wordt ter beschikking gesteld.

Erik DE KEUKELEIRE

Fragmenten uit “Station Gent-Zuid en het Gentse Zuidkwartier - deel 2 (1911-1940)”, 310 pagina’s, oktober 2004, uitgave in eigen beheer.
